

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/133/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119335551
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:6119335551.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o., IČ: 247 85 199, Československé armády 954/7, 500 03 Hradec Králové, Česká republika, právne zastúpený: ŠMÍDA advokátní kancelář s.r.o., organizačná zložka, IČO: 47 255 773, so sídlom ul. Svornosti 43, 821 09 Bratislava - Pod. Biskupice, proti žalovanej: U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, Z., o zaplatenie 1 067,93 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á uhradiť žalobcovi 722,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 20.12.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 35,34% z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Tunajšiemu súdu bola dňa 23.09.2019 Okresným súdom Banská Bystrica postúpená žaloba žalobcu proti žalovanej o zaplatenie 1 067,93 eur s prísl. po tom, čo žalovaná proti vydanému platobnému rozkazu v upomínacom konaní podala v zákonnej lehote odpor a žalobca navrhol pokračovanie v konaní. V podanej žalobe žalobca žiadal zaviazať žalovanú na zaplatenie sumy 1 067,93 eur, úrokov z omeškania 5 % z istiny 950,22 eur od 20.12.2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu žaloby vyplýva, že na základe Zmluvy o poistenom spotrebiteľskom OPT EXPRES ÚVERE č. XXXX XXXX XXRSU zo dňa 17.08.2015 žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej ako dlžníčke spotrebiteľský úver vo výške 1 160,- eur na bežný úverový účet vedený v tej istej banke ako úver bezúčelový pri zmluvnom úroku 7,7 % ročne, s dátumom splatnosti prvej splátky 17.09.2015 a poslednej 17.08.2022, dohodnutými 84 splátkami vo výške 18,62 eur. Žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi celkovú čiastku 1 563,87 eur. Žalovaná porušovala dohodnuté podmienky splácania úveru s tým, že jej úhrady vyplývajú z výpisu z úverového účtu. Napriek výzve žalobcu na uhradenie dlhu zo dňa 11.10.2017 tak neučinila, preto žalobca listom zo dňa 20.11.2017 vyhlásil úver za predčasne splatný s účinnosťou k 19.12.2017.

Žalovaná celkovo uhradila len 345,89 eur. Dlž žalovanej ku dňu zosplatenia úveru 19.12. 2017 predstavuje istinu 950,22 eur, riadny úrok ku dňu zosplatenia vo výške 61,18 eur a poplatky ku dňu zosplatenia vo výške 56,53 eur. Podanou žalobou si žalobca uplatnil aj úroky z omeškania 5 % z istiny 950,22 eur od 20.12.2017 do zaplatenia a náhradu trov konania.

3. Súd sa oboznámil sa so zmluvou o úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami, poslednou výzvou pred zosplatením + doručenkou, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru + doručenkou, okamžitým (priebežným) výpisom z účtu, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 20.12.2018 vrátane Zmluvy o postúpení pohľadávok, predžalobnou výzvou zo dňa 24.06.2019, vykonal výsluch žalovanej a zistil tento skutkový stav.

4. Predchodca žalobcu - OTP banka, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 17.08.2015 Zmluvu o poistenom spotrebiteľskom OPT EXPRES ÚVERE č. XXXX XXXX XXRSU, v zmysle ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi finančné prostriedky vo výške 1 160,-eur pri pevnej úrokovej sadzbe 7,70 % ročne, z ktorej jej poskytol zľavu 1 %. RPMN bola 9,29 % a priemerná RPMN na trhu 19,71 %. Žalovaná sa tento úver zaviazala splatiť žalobcovi 84 mesačnými splátkami po 18,62 eur, splatnými vždy k 17. dňu v mesiaci, s termínom splatnosti prvej splátky 17.09.2015 a poslednej splátky 17.08.2022. Celková suma, ktorú mal dlžník zaplatiť, bola 1 563,87 eur.

Podľa čl. VIII bodu 1 písm. a), j) Zmluvy o úvere sa za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka považuje, ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti, ak dlžník porušuje ďalšie podmienky a povinnosti uvedené v zmluve o úvere alebo v súvisiacich zmluvách.

Podľa čl. VIII bodu 2 písm. e) Zmluvy o úvere v prípade podstatného porušenia zmluvných povinností bol predchodca žalobcu ako banka oprávnený vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti.

5. Podmienky zmluvy mali byť bližšie upravené vo Všeobecných obchodných podmienkach OTP Banky Slovensko, a.s., pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo, ktoré tvorili prílohu č. 1 uzatvorenej zmluvy.

6. Listom zo dňa 11.10.2017 žalovaná bola vyzvaná na úhradu dlžných splátok vo výške 171,96 eur najneskôr do 15 dní od doručenia tohto listu s upozornením, že v opačnom prípade banka vyhlási úver za predčasne splatný. Žalovaná si uvedený list prevzala dňa 17.10.2017.

7. Ďalším listom zo dňa 20.11.2017 predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru s tým, že účinnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru nastáva v 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Tento list si žalovaná neprevzala v odbernej lehote, pričom po uplynutí odbernej lehoty bol list vrátený žalobcovi, a teda deň účinnosti zosplatenia úveru nastal k 19.12. 2017.

8. Podľa Okamžitého (priebežného) výpisu z účtu žalovaná dňa 17.08.2015 čerpala úver vo výške 1 160,- eur a uhradila celkom 345,59 eur.

9. Z ďalšieho listinného dôkazu - Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 04.12.2018 vyplynulo, že OTP Banka Slovensko, a.s., postúpila spoločnosti KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. viaceré splatné pohľadávky, medzi nimi aj pohľadávku voči žalovanej vymáhanej v tomto spore. Žalobca tak nadobudol aktívnu vecnú legitimáciu na základe uvedenej zmluvy o postúpení pohľadávok, čo postupca oznámil žalovanej listom zo dňa 20.12.2018, doručeným jej do vlastných rúk dňa 28.12.2018.

Žalobca si voči žalovanej uplatnil len istinu 950,22 eur, zmluvný úrok 61,18 eur a poplatky 56,53 eur, ako aj úrok z omeškania 5 % z istiny od 20.12.2017 do zaplatenia.

10. Žalovaná v podanom odpore proti platobnému rozkazu vydanom upomínacím súdom namietala viaceré skutočnosti - že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje dobu trvania zmluvy, iba údaj o predpokladanej dobe jej trvania, že v nej nie sú uvedené predpoklady použité pre výpočet RPMN a že neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) a l). Poukázala aj na to, že veriteľ mal skúmať aj bonitu klienta podľa ust. § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch.

Na nariadenom pojednávaní žalovaná nepoprela, že s OTP bankou dňa 17.08.2015 uzatvorila zmluvu o spotrebiteľskom úvere, že jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 1 160 eur a že sa zaviazala splácať ho v splátkach. Spočiatku splátky aj riadne splácala, ale neskôr prestala, pretože sa zadĺžila

a uzatvorila viacero úverových zmlúv nielen s bankami, ale aj s nebankovými subjektami. Momentálne má úvery poskytnuté nebankovými spoločnosťami už splatené, ale zostali jej ešte úvery poskytnuté bankami. V súčasnosti pracuje, ale dosahuje len minimálnu mzdu, no má priznaný aj starobný dôchodok. Jej príjem z pracovnej činnosti spolu s dôchodkom je okolo 800 eur. Byva v podnájme a platí poplatky asi 200 eur, spláca ďalšie dva úvery okolo 200 eur a zvyšok potrebuje na živobytie, preto úvery poskytnuté OTP bankou nespláca. Od podania žaloby nezaplatila na splácanie úveru nič a zostatok je stále rovnaký. Tento úver momentálne nedokáže splácať ani v splátkach.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

11. Podľa ustanovenia § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 7 ods. 3, 4 zák. č. 129/2010 Z.z. veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a § 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru,

podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné

dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa ustanovenia § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa ustanovenia § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd má za nesporne preukázané, že predchodca žalobcu poskytol žalovanej na základe zmluvy spotrebiteľský úver vo výške 1 160,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť žalobcovi pravidelnými 84 mesačnými splátkami po 18,62 eur s dátumom splatnosti prvej splátky 17.09.2015 a s dátumom splatnosti poslednej splátky 17.08.2022. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 20.11.2017 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru; táto nastala dňa 19.12.2017. Súd považuje za preukázané aj to, že žalovaná jednotlivými splátkami uhradila predchodcovi žalobcu sumu 345,89 eur, pretože žalovaná v podanom odpore túto skutočnosť nenamietala.

13. V danom prípade je nesporné, a to vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o úvere, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovanou, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovanej v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na ňu aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku. Zároveň ide i o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Na túto zmluvu je tak potrebné prednostne aplikovať špeciálne spotrebiteľské právo.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral predchodca žalobcu - banka ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu. Preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že ak by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť,

aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

14. Z citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termíny splátok sa viažu ku každej v zákone uvedenej zložke spotrebiteľského úveru, ktoré má žalovaný žalobcovi ako veriteľovi vracať, teda sa to týka istiny, úrokov aj iných poplatkov. Podľa zákona musí byť v každej zmluve jednoznačne, určito a zrozumiteľne a to priamo v zmluve uvedená nielen výška istiny, ale aj výška riadnych úrokov a iných poplatkov a taktiež aj počet a termíny splátok istiny, riadnych úrokov a iných poplatkov. Cieľom je zabezpečiť, aby spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy mal jasne, určito a zrozumiteľne vyjadrené, čo, kedy a kde má platiť a z čoho pozostáva úver, ako aj odmena a všetky sumy a splátky, ktoré má veriteľovi za tento úver ako spotrebiteľ zaplatiť.

V tomto prípade z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch tak, ako to je vyššie uvedené podľa § 9 ods. 2 písm. l), a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba celkový počet splátok a výška prvej a poslednej mesačnej splátky, bez rozlíšenia, z čoho takáto splátka pozostáva, bez rozlíšenia istiny, riadnych úrokov, poplatkov a iných súm a ich termínov. Výška ostatných splátok ani v zmluve nie je uvedená. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením a s cieľom tejto právnej úpravy.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch, ako to už bolo uvedené, je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol riadne, určito a zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, kedy, v akej výške a ako dlho je povinný veriteľovi plniť svoje záväzky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a z čoho pozostávajú tieto jeho záväzky. Cieľom je poskytnutie ochrany spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo, a to priamo zo zákona, byť informovaný pri uzatváraní zmluvy o splácanej istine, o splácanej mesačnej sume istiny, výške úrokov z úveru a poplatkov súvisiacich s úverom. Predchodca žalobcu mal ako dodávateľ priamo zo zákona povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere určito, jasne a zrozumiteľne uviesť výšku úrokov, výšku poplatkov, a to priamo v zmluve a priamo aj pri mesačných splátkach pod sankciou straty práva na úroky a poplatky.

V rozsudku zo dňa 27.11.2014 vo veci sp. zn. 7Co/220/2014 Krajský súd v Prešove uviedol: „Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcou z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ (v prejednávanej veci l/) zákona č. 129/2010 Z. z. je i to, že táto zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez tohto rozlíšenia. Tento nedostatok spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa posudzuje ako bezúročný a bez poplatkov.“

Preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo preukázané aj to, že táto neobsahuje dobu trvania zmluvy, iba údaj o predpokladanej dobe jej trvania. V čl. IV predmetnej zmluvy sa uvádza, že „predpokladaná doba trvania zmluvy o úvere je 84 mesiacov, tým nie je dotknutý čl. X bod 3 tejto zmluvy“. Podľa čl. X bod 3 sa zmluva uzatvára na celú dobu trvania záväzkov z nej vyplývajúcich. Záväzky zo zmluvy zanikajú ich splnením. Takéto vymedzenie doby trvania zmluvy nezodpovedá ustanoveniu § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj takú náležitosť, akou je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Neuvedenie tejto náležitosti má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí 13Co 34/2019 z 24.4.2019 uviedol, že: „počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písmene f) citovaného zákona iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru a doba trvania zmluvy musí byť určená dátumovo neprichádza do

úvahy“. Rovnaký záver vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co 130/2017 z 8.1.2018. Teda nestačí, aby právny predchodca žalobcu určil dobu trvania zmluvy tak, že sa predpokladá, že bude trvať 84 mesiacov, lebo žalovaná mala úver splatiť 84 splátkami, ani tak, že jej trvanie podmienil dobou trvania záväzkov z nej vyplývajúcich. Z ustanovenia § 9 ods. 3 písm. f) Zák. č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že obsahom zmluvy musí byť uvedenie doby trvania zmluvy. Ako vyplýva z horecítovaných rozhodnutí, s ktorými sa súd prvej inštancie stotožňuje, musí byť doba trvania zmluvy určená dátumovo. Pojem predpokladaná doba, alebo doba trvania záväzku tomu nezodpovedá.

Preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) Zák. č. 129/2010 Z. z. už len samotná absencia jasného a zrozumiteľného určenia doby trvania zmluvy dátumovo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného spotrebiteľského úveru.

Súd vyhodnotil aj ďalší nedostatok zmluvy uvedený v podanom odpore za dôvodný, a to absenciu predpokladov použitých pre výpočet RPMN. V zmluve sa nachádza údaj s uvedenou RPMN vo výške 9,29 %, a to v jej čl. I. bode 3; nie sú v nej však uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku sp. zn. 5Co/59/2017 zo dňa 11.05.2017 uviedol: „Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) - v prejednávanej veci k/ - zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery.“ Obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/124/2016 zo dňa 03.11.2016, sp. zn. 3Co/7/2017 zo dňa 06.04.2017.

Pokiaľ ide o posledný z dôvodov podaného odporu, a to absenciu skúmania bonity klienta, žalobca doplnil svoje vyjadrenie k odporu a preukázal, že bonitu žalovanej pri poskytovaní spotrebiteľského úveru skúmal, čo preukázal listinným dôkazom (čl. 60 spisu). Splnil tak svoju povinnosť uvedenú v ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku 7Co/155/2017 z 25.4.2018 uviedol: „ ak zákon vyžaduje k zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. S nesprávne vedenou RPMN v nesprospech spotrebiteľa zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 11 ods. 1 písm. d) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru“.

15. Vykonaným dokazovaním súd ustálil, že pri ročnej percentuálnej miere nákladov neboli v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) Zák. č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvárania zmluvy uvedené všetky predpoklady použité na jej výpočet a že zmluva neobsahovala náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch, považuje sa poskytnutý úver v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaná tak má žalobcovi vrátiť len sumu reálne čerpaných a nevrátených prostriedkov z úverovej zmluvy. V konaní bolo preukázané, že žalovaná celkovo vyčerpala sumu 1 160,- eur a vrátila žalobcovi sumu 345,59 eur, preto súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 722,04 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

16. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Je nepochybné, že žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 722,04 eur, preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Súd priznal žalobcovi podľa ustanovenia § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z.. Žalobcovi súd priznal úrok z omeškania prvého dňa po zosplatnení úveru, teda od 20.12.2017 do jeho zaplatenia.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Zo žalovanej istiny súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 722,04 eur (67,67 %), čo predstavuje úspech žalobcu a neúspech žalovanej. Vo zvyšku (32,33%) súd žalobu žalobcu zamietol, čo je neúspechom žalobcu a úspechom žalovanej. Z uvedeného vyplýva, že v danej veci patrí náhrada trov konania žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešnejší, a to po odpočítaní jeho neúspechu v konaní od jeho úspechu v konaní. Teda žalobcovi patrí náhrada trov konania v rozsahu 35,34% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.